

Kísérletezzünk új ágyástípusokkal!

A TAVASZ A TERMÉSZET MEGÚJULÁSÁNAK IDŐSZAKA, AMIKOR MI IS NYITOTTABBAK VAGYUNK AZ ÚJÍTÁSOKRA. EBBEN A RÉSZBEN NÉHÁNY OLYAN ÖKOLÓGIAI SZEMLÉLETŰ ÁGYÁST MUTATUNK BE, AMIVEL MEGREFORMÁLHATJUK AZ EDDIG MEGSZOKOTT TERMESZTÉSI ELJÁRÁSAINKAT, ADOTT ESETBEN NÖVELHETJÜK A TERMÉSHOZAMOT IS A LASSAN MEGSZOKOTTNAK MONDHATÓ IDŐJÁRÁSI VISZONTAGSÁGOK KÖZEPETTE. FŐLEG AKKOR ÉRDEMES AZ ITT LEÍRT MÓDSZEREKKEL PRÓBÁLKOZNI, HA A KERTÜNK TALAJA CSAK NEHEZEN MŰVELHETŐ, ROSSZ ADOTTSÁGOKKAL RENDELKEZIK.

HORVÁTH ANETT

Az emelt ágyás létrehozása az egyik olyan tájalkímélő módszer, amit ásás nélkül alakítunk ki. Az eddig műveletlen vagy az elmúlt évek során elgazosodott területen madzag segítségével jelöljük ki az ágyás határait, majd terítsük be alaposan kartonpapírral. Ha túl sok az élőlő gaz (pl. apró szulák és tarack), belocsolást követően próbáljuk

meg ásóvilla segítségével eltávolítani azokat. A madzag közötti részre lapátoljunk be minimum 10 cm vastagon komposztot. Az ágyás szegélyezésére használhatunk len- vagy napraforgóolajjal lekezelt, kb. 15 cm magas léckeretet vagy egyéb szegélyt. Az utakat lehetőleg óvjuk meg a gazosodástól, borítsuk be őket pl. fakéreggel vagy lombbal. A karton

megakadályozza a gazok kihajtását, azonban az ágyásba ültetett növények gyökerei gond nélkül áthatolnak és a giliszták is átfúrják magukat rajta.

Vessük szalma alá a krumplit!

Ki ne szeretne olyan krumpliágyást, amihez a burgonyabogárnak esélye sincs hozzáférni? A jó

Palántanevelésre különösen alkalmas az emelt ágyás

hír, hogy létezik erre egy formabontó megoldás, aminél egészen meglepő módon még az ásóra sem lesz szükségünk. Nincs más dolgunk, mint szórjuk ki a vetőgumókat a föld felszínére, majd azokat a krumplibogarak ellen hintsük be egy réteg fahamuval. Mindezt takarjuk be 20 cm vastagon szalmával, amire halmozzunk még 20 cm lucernaszénát. Ezután többnyire csak várni kell a szüretre, leszámítva, hogy a jó termés érdekében virágzás idején szükséges a bőséges öntözés, de a feltöltést, gyomlálást, kapálást elfelejthetjük. A módszer fő előnye, hogy a vastag mulcs áthatolhatatlan akadályt jelent a kártevők és gazok számára, amit összességében le kell húzni a területről, és már be is gyűjthetjük a termést.

Ültessünk szalmabálába!

Aki előnyben részesíti a talajmozgatás és előkészítő munkálatok nélküli módszereket, annak

érdemes megpróbálkozni a szalmabálába való ültetéssel. A szalmabálákba ültetett növények üde színtelként díszíthetik a kiskertetet, és a magasságúakhoz hasonlóan nem kell hajlogatni gondozásuk során, nem szükséges a barkácsolással és a talicskázással fáradozni. A bálák tavasszal a talajnál gyorsabban fölmelegszene, és a folyamatos bomlás következtében a beléjük ültetett növények kiegyenlített módon tápanyaghoz jutnak.

Ugyanakkor némi hátránnyal is számolni kell, mivel ez az ágyástípus igényel némi előkészületet az ültetést megelőzően. A napszerűen helyezett bálák felszínén alakítsunk ki sekély mélyedést, amit töltünk fel szerves trágyával, komposzttal vagy zsákos kerti földdel. Ezt követően kb. 2 hétig naponta öntözzük az ültetésre kész állapot eléréséhez. Ezután a palánták telepítésénél a szokásos módon járjunk el. A következő hónapokban locsolni már csak igény szerint szükséges, mivel a szalma jellegéből fakadóan magában tartja a vizet. A gyommentesítésre for-

Jól fejlődik a szalmabálába telepített szamóca

dított idővel nem kell számolnunk, mert egész egyszerűen nem kell tartanunk a gazok megjelenésétől. A kártevőkkel is kevesebb gondunk akad a talajszint fölötti művelés és az egy szezonra alkalmazott megoldás miatt. Szezon végén a visszamaradt bomlásterméket csak a környező talajra vagy a komposztra kell halmozni, ami tavaszra komposztta alakulva gazdag tápanyagforrást eredményez.

Hügelkultur, azaz dombágyás

Most pedig ismerkedjünk meg a dombágyással, eredeti nevén Hügelkulturral, amely valamelyest hasonlít a Kerti Kalendárium tavaly november-decemberi számában ismertetett magasított ágyáshoz, mert szintén több összetevő egymásra rétegzésén és azok természetes lebomlásán alapul, ugyanakkor nem igényel speciális keretet. A fahulladékok újrahasznosításával egy jó vízmegtartó képességű megoldást kapunk, amivel 5-6 éven keresztül talajerő-utánpótlás és talajművelés, öntözés nélkül vagy minimális öntözéssel igen jó terméshozamokat érhetünk el.

A dombágyás összeállításához szükségünk lesz lehetőleg már minimum egy éve száradó, legfeljebb 50-60 cm vastag és 30-40 cm hosszú fadarabokra, komposztra, érett istállótrágyára, avarra, kerti talajra, valamilyen mulcsalapanyagra (pl. szalma, széna), de bármilyen zöldhulladékot is beledolgozhatunk. Jó hír, hogy ennél a típusnál nincsenek kőbe véssett sza-

Ki kell mélyíteni a dombágyás helyét

bályok, szabadon variálhatjuk a hozzávalókat. Nem ez a helyzet az ágyás tájolásával: a legjobb megvilágítás érdekében helyezzük észak-déli irányba, napfényes és szélvédett helyre.

A dombágyás építésének legkedvezőbb ideje a késő őszi, de a kora tavasz is megfelelő időpont lehet, ha eléggé korhadt alapanyagot használunk. Jelöljünk ki madzaggal max. 1,5 m széles és 3-8 m hosszú területet, majd szedjük fel a gyepes talajt ásonyomnyi mélységben. Folytassuk az ásást, vegyünk

ki egy újabb réteg talajt, amit tegyünk elkülönített halomba a gyepes résztől. Az így kimélyített árokba hordjuk bele 60 cm szélességben és ugyanilyen vastagságban a faágakat és gallyakat. A hézagokat ezután töltjük fel "izlés szerint" trágyával, komposzttal, zöldhulladékkal, avarral, faforgáccsal, majd alaposan öntözzük be a halmot. A tetejére borítsuk rá a füves felülettel lefelé fordított gyepetglákat 15 cm vastagságban. Ezután jöhet 30 cm avarréteg, amit fedjünk le az ásás során kiszedett talajjal. A termőképesség fokozása érdekében, hordjunk rá még 5 cm komposztot és/vagy érett istállótrágyát,

A dombágyás alját és oldalait meg kell erősíteni

végül borítsuk 15 cm tőzeggel dúsított talajjal. A talajerózió elkerülésére takarjuk be a dombágyás felszínét valamilyen mulccsal, például szalmával. A bomlási folyamatnak köszönhetően természetes módon egyre alacsonyabb lesz évről évre az ágyásunk.

A dombágyásokat a 2. évtől nem, vagy csak ritkán kell öntözni, mivel szivacs-ként magukba szívják a vizet. A kezdeti öntözéshez húzzunk locsolóbarázdát a domb tetejére, vagy telepítsünk ugyanoda csepgetető öntözőcsövet. Ültetés szempontjából a gumós burgonya kivételével mindent beleültethetünk a hasznos növénytársítások és a vetésforgó figyelembevételével.

Érdekességek a kertészet világából

Káposzta - Az egyik legsokoldalúbb zöldség

A káposztát már évezredek óta fogyasztják, de a koronavírus-járvány alatt még inkább megnőtt a népszerűsége. A világ minden táján előszeretettel felhasználják ezt a zöldséget – gondoljunk csak a párolt káposztára, a fűszeres, erjesztett kimchire, a töltött káposztatekercekre, a savanyított káposztákra vagy éppen a krémes és ropogós káposztasalátákra – hiszen a káposzta szinte mindenhol elkészíthető.

Le a gatyával! Aztán ássuk el!

Mielőtt még bárki másra gondolna, az alsónemű kizárólag a tudomány és a fenntartható mezőgazdaság érdekében kerül mélyre – pontosan 20-25 centiméterrel a föld alá. A Magyarországon egyedülálló közösségi kutatás pamut nadrágok segítségével szeretné feltérképezni a termőtalajok állapotát.

A kankalin kinyitja a tavasz kapuját

A kankalin megjelenése a piacokon, virágüzletekben a tavasz jelképe is egyben. Érdemes jobban megismerni e növénynt, mert számos érdekességet rejtget.

**A kertészettel kapcsolatos bővebb tartalomért
keresse fel naponta frissülő hírportálunkat,
a magyarmezogazdasag.hu-t!**